

LEOPOLD II, tweede koning der Belgen (1865-1909) en soeverein van de Onafhankelijke Congo-staat (1885-1908) (Brussel 9 april 1835 - Laken 17 december 1909).

Tweede zoon van Leopold I, ontving een veelzijdige vorming aan het hof en huwde in 1853 met aarts-hertogin Maria Hendrika van Oostenrijk.

Hoewel beperkt door Grondwet en Parlement oefende Leopold II een belangrijke macht en invloed uit. Zijn hele politiek was gericht op de grootheid en de beveiling van België en de Kroon. Met de hulp van de regering verwierf Leopold II het Congo-gebied in Centraal-Afrika en deed zich als soeverein van de Onafhankelijke Congostaat erkennen. Na ruim twintig jaar persoonlijk beheer droeg hij in 1908 Congo als kolonie aan België over.

Leopold II bevorderde in sterke mate de industriële ontwikkeling van België door de modernisering van de infrastructuur en de uitbreiding van de export te stimuleren en financieel te steunen. Ook nam hij het initiatief tot merkwaardige werken van stedenbouw en tot de oprichting van talrijke gebouwen en monumenten. Tegenover de democratische stromingen stond Leopold II eerder afkerig, in het bijzonder ten opzichte van het socialisme, waarin hij een bedreiging zag voor de toekomst van het land en de monarchie. Voort-

durend drong hij aan op versterking van de militaire macht ter bescherming van de gevestigde waarden en van de Belgische neutraliteit.

Leopold II bewaarde een zekere afstand ten aanzien van de V.B., maar was daarom niet anti-Vlaams. Hij toonde zelfs begrip en vaak sympathie voor de Vlaamse kwestie. Hij vermocht echter niet conforme maatregelen te verdedigen wegens de vluchtigheid van de Vlaamse contacten en vooral vanwege de controle door de verantwoordelijke ministers en de bemoeiingen van andere gezagdragers.

Leopold II had slechts passieve kennis van het Nederlands. Nochtans droeg hij er zorg voor, dat zijn troonopvolger het Nederlands machtig was en deze taal ook gebruikte tegenover Nederlandssprekenden. De hofhouding bleef tijdens Leopold II weliswaar geheel Franstalig. Behalve vele andere factoren heeft de verfransende invloed die onopzettelijk maar onvermijdelijk van het hof uitging, de positie van de Vlamingen en van de Nederlandse taal verzwakt.

LITERATUUR: P. Fredericq, *Schets eener geschiedenis der Vlaamsche Beweging*, I en III (1906 en 1909); - L. de Lichtervelde, *Léopold II* (1926); - P. Daye, *Léopold II* (1934); - E. Carton de Wiart, *Léopold II. Souvenirs des dernières années, 1901-1909* (1944); - G. Stinglhamber en P. Dresse, *Léopold II au travail* (1945).

MARC D'HOKER